

Aan de Heer de Voorzitter van de Regering van Brusselse hoofdstedelijk gewest belast met de uitoefening van bevoegdheden van de Brusselse Agglomeratie,
Aan de Dames en Heren Provinciegouverneurs,
Aan de Dames en Heren Burgemeesters,
Aan de Dames en Heren Korpschefs van de politiezones,

Uw contactpersoon
Jan Cappelle

T
02 557 34 81

Uw referentie

E-mail
private.veiligheid@ibz.fgov.be

F
02 557 34 90

Onze referentie
VIII/F/JC/16/

Omzendbrief – Veiligheid van festivals en evenementen met een grote volkstoeloop in het kader van dreigingsniveau 3.

Dames en Heren,

Wie een festival of ander evenementen met een grote volkstoeloop wil organiseren is ook verantwoordelijk voor de veiligheid van zijn bezoekers. Die veiligheid krijgt een extra dimensie in het kader van de actuele terreurdreiging. Hieronder sommen we een aantal aandachtspunten, maatregelen en tips op voor organisatoren van een evenement en voor de lokale overheden op wiens grondgebied die evenementen kunnen plaatsvinden.

De bedoeling van deze lijst is de waakzaamheid op alle gebied te verhogen en alle betrokkenen te sensibiliseren voor de problematiek in de huidige context.

De Omzendbrief betreffende overlast in recreatiedomeinen en die betreffende de operationalisering van het referentiekader CP4 over het genegotieerd beheer van de publieke ruimte n.a.v gebeurtenissen die de openbare orde aanbelangen blijven van kracht.

Maatregelen in het kader van private veiligheid

Algemeen

Voor het waarborgen van de veiligheid op een festival door de private sector dienen organisatoren beroep te doen op een vergunde bewakingsonderneming. Bewakingsagenten zijn allen gescreend door FOD Binnenlandse Zaken. De lijst van vergunde bewakingsondernemingen vindt men terug op de website www.vigilis.be. Enkel zij mogen bewakingstaken uitvoeren.

Op deze regel is er een beperkte uitzondering: verenigingen kunnen hun eigen effectieve leden inzetten voor de security. De lijst daarvan moet voor goedkeuring worden voorgelegd aan de Burgemeester die er advies over vraagt aan de korpschef van de lokale politie.

De leden van de organiserende vereniging die instaan voor de security op een festival moeten aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Uitsluitend activiteiten van persoonscontrole;
- Slechts sporadisch bewakingsactiviteiten (3 à 4 keer per jaar);
- Geen enkele vorm een vergoeding voor hun activiteiten;
- Hun hoofdverblijfplaats moeten in een lidstaat van de Europese Unie zijn;

- Onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie, behalve wanneer zij reeds gedurende tenminste drie jaar hun wettige hoofdverblijfplaats in België hebben;
- Bepaalde beroepen niet uitoefenen: vb als privédetective, wapenhandelaar, professionele bewakingsagent, politieagent, ... ;
- Bepaalde veroordelingen niet hebben opgelopen en zij moeten aan de veiligheidsvoorwaarden voldoen die ook gelden voor gewone bewakingsagenten;
- Minstens 18 jaar oud zijn.

Dit systeem geldt evenwel niet voor festivals die georganiseerd worden door ondernemingen of andere commerciële organisaties.

De inzet van andere personen, zogenaamde 'vrijwilligers', zijn voor de uitoefening van bewakingsactiviteiten niet toegelaten. Deze mensen kunnen wel andere taken opnemen, zoals ticketcontrole, plaatsen aanwijzen op parkings, enz...

Controle van kledij en goederen door bewakingsagenten

De voorwaarden waaronder bewakingsagenten een toegangscontrole kunnen uitoefenen op festivals zijn de volgende:

- de controle is gericht op het opsporen van wapens of gevaarlijke voorwerpen. Bewakingsagenten mogen dus bijv. geen controles op drugs uitvoeren;
- de controle gebeurt uitsluitend door bewakingsagenten van hetzelfde geslacht als de gecontroleerde persoon;
- de controle wordt enkel uitgevoerd indien de betrokken personen zich vrijwillig aan de controle onderwerpen, er kan dus geen enkele vorm van dwang gebruikt worden. Indien een persoon zich niet wenst te onderwerpen aan de controle kan de toegang geweigerd worden;
- de controle bestaat uit een oppervlakkige betasting van de kledij van de persoon en de controle van de door hem voorgelegde goederen die hij op zich of in zijn handbagage draagt. De bewakingsagent is dus niet gerechtigd zelf de handbagage van de gecontroleerde persoon te doorzoeken of zelf de zakken van de kledij of zijn handbagage te ledigen. Hij dient er zich toe te beperken de gecontroleerde persoon te verzoeken om hem de goederen die zich in zijn zakken of zijn handbagage bevinden voor te leggen;
- De controles gebeuren uitsluitend indien er op grond van de gedragingen van de betrokkene, van materiële aanwijzingen of van de omstandigheden, redelijke gronden zijn om te denken dat deze persoon een wapen of een gevaarlijk voorwerp kan dragen (vb: een metaaldetectie-portiek genereert een alarm, deze rugzak of persoon wordt gecontroleerd).

Voor wat betreft deze laatste voorwaarde kan opgemerkt worden dat, gelet op het huidige dreigingsniveau 3 en het feit dat festivals ontegensprekelijk een plaats waar er een grote concentratie mensen is maar die minder beschermd zijn ("soft target") uitmaken, ik van oordeel ben dat er voldaan is aan de omstandigheden, zoals verwoord in deze bepaling, die het bestaan van redelijke gronden verantwoordt om aan te nemen dat er personen aanwezig zijn die in het bezit kunnen zijn van een wapen of een gevaarlijk voorwerp. Om die reden mag *elke persoon* onderworpen worden aan een controle zoals bedoeld in de wet private veiligheid. De bewakingsagenten dragen op deze wijze bij tot het verzekeren van de algemene veiligheid van de burger.

Aanbevelingen

Verhoogde waakzaamheid

- Sensibiliseer de medewerkers over mogelijke aandachtspunten (verdachte gedraging, achtergelaten pakket,..).
- Zorg ervoor dat de medewerkers goed herkenbaar zijn (hesje, gekleurd armbandsysteem,...).

- Brief de medewerkers i.v.m. de veiligheidsmaatregelen, eventueel door de ordediensten of door de veiligheidsverantwoordelijke (nadruk leggen op het belang van toegangscontrole, achtergelaten voorwerpen, ...).
- Maak voorafgaandelijk afspraken met de veiligheidsverantwoordelijke om de procedures betreffende de alertheid inzake bommen en/of evacuatie van het festivalterrein nog eens te overlopen.
- Zorg voor een verhoogde politionele zichtbaarheid in en rond de locatie.

Toegangscontrole

- Baken duidelijk d.m.v. een afsluiting de locatie waar het evenement zal plaatsvinden af om een toegangscontrole mogelijk te maken.
- Beperk het aantal toegangen.
- Voorzie een toegangscontrole in twee stappen, vb. eerste toegang voor het controleren van de tickets en een tweede toegang van het geven van een aanwezigheidsbandje.
- Communiceer dat er extra vertraging kan zijn aan de ingang door strengere controles.

Bijkomende tools ter ondersteuning van de organisator, disciplines en de lokale overheden

Het Crisiscentrum stelt op zijn website een multidisciplinaire vragenlijst voor organisatoren van evenementen ter beschikking. Deze vragenlijst heeft meerdere doelstellingen:

- Het is een uniforme en unieke tool voor de risico-analyse die door de meerdere disciplines moet georganiseerd worden in de voorbereiding van een evenement.
- Deze lijst zorgt voor een meer uniforme aanpak binnen de overheden van het land, handig voor een organisator die evenementen op meerdere locaties organiseert.
- Daarenboven dient de lijst om organisatoren met weinig/minder ervaring te sensibiliseren voor veiligheid en hen wegwijs te maken in de verschillende veiligheidsaspecten waar bij de organisatie van een evenement rekening dient gehouden mee te worden.

De vragenlijst zelf vindt u via deze link : <http://centredecrise.be/nl/inhoud/multidisciplinaire-vragenlijst-voor-organisatoren-van-evenementen>

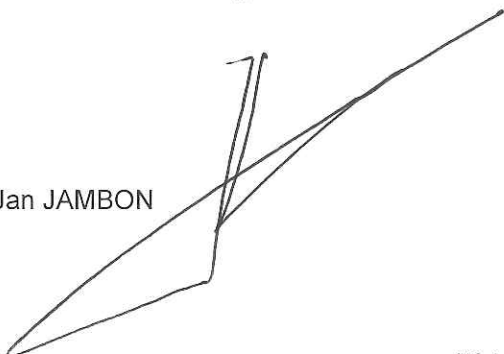
Daarenboven heeft het Crisiscentrum ook de website www.risico-info.be ontwikkeld. De bedoeling van deze website is de bevolking te informeren en te sensibiliseren over hoe ze zelf kunnen reageren. Die reactie betreft de juiste voorbereiding (dus voor een incident), het handelen tijdens en na een bepaald incident en dit werd ingedeeld per risico. Eén van de risico's die behandeld wordt zijn massa-evenementen: <http://www.risico-info.be/nl/risicos/veiligheidsrisicos/massa-evenement>.

De organisator en lokale overheid kan deze tips ook opnemen in de communicatie. Suggesties tot aanvulling of verbetering kunnen via het contactformulier onderaan overgemaakt worden, zodat deze ook voor de andere gebruikers beschikbaar worden.

Hoogachtend,

De Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken,

Jan JAMBON

Waterloolaan 76
1000 Brussel

T 02 557 34 43
F 02 557 34 90

private.veiligheid@ibz.fgov.be
www.vigilis.be